

**Anekant Education Society's
Tuljaram Chaturchand College of Arts, Science and Commerce,
Baramati**

Autonomous

Course Structure For M.A.I MARATHI

Semester	Paper Code	Title of Paper	No. of Credits
I	PAMR114	ग्रामीण साहित्य	4
II	PAMR124	दलित साहित्य	4

**SYLLABUS (CBCS) FOR M.A.I MARATHI (w.e. from June, 2022)
Academic Year 2022-2023**

Class : M.A.I (MARATHI- Semester- II)

Paper Code: PAMR124

Paper : 8

Title of Paper : दलित साहित्य

Credit : 4

No. of lectures: 60

A) Learning Objectives:

- १) स्वातंत्र्यप्राप्ती नंतरच्या कालखंडातील दलित साहित्य निर्मितीची पार्श्वभूमी समजावून घेणे.
- २) साठोतरी मराठी साहित्यामधील विविध वाङ्मयीन प्रवाहांचे स्वरूप आणि कार्य यांचा आढावा घेणे.
- ३) दलित साहित्याचे स्वरूप व कार्य समजावून घेणे.
- ४) दलित साहित्यातील विविध वाङ्मय प्रकाराचा विकास कसा होत गेला याचा अभ्यास करणे.
- ५) दलित साहित्यातून व्यक्त होणाऱ्या वेदना व विद्रोह याचे स्वरूप समजावून घेणे.

B) Learning Outcome:

- १) दलित साहित्याच्या अभ्यासामुळे सामाजिक प्रश्नांची जाणीव होईल.
- २) वाङ्मयीन मूल्य व जीवन मूल्यांचे संस्कार होतील.
- ३) जीवनातील वास्तवाला भिडण्याची क्षमता विकसित होईल.
- ४) साहित्याकडे पाहण्याची दृष्टी व कक्षा रुंदावतील.
- ५) दलित साहित्य प्रवाहाचा अभ्यास होईल.

TOPICS/CONTENTS:

घटक	तपशील	श्रेयांक	तासिका
१	साठोतरी मराठी साहित्य स्वरूप आणि दलित साहित्य १.१ साठोतरी मराठी वाङ्मयीन प्रवाह १.२ दलित साहित्य स्वरूप आणि संकल्पना १.३ दलित व दलित साहित्य : संज्ञा स्पष्टीकरण १.४ दलित साहित्य: प्रेरणा आणि प्रवृत्ती २.४ दलित साहित्याचे देशीपण व वेगळेपण	१	१५
२	दलित साहित्य आणि समाज : सहसंबंध २.१ भारतीय समाज: जात वास्तव २.२ भारतीय समाज : दलितांचे स्थान, आर्थिक-सामाजिक स्थितीगती २.३ दलित समाज: सामाजिक आणि सांस्कृतिक अनुबंध २.४ दलित समाज: स्थितंतरे आणि दलित साहित्य	१	१५
३	दलित साहित्याची वाटचाल ३.१ दलित कविता-शाहिरी ३.२ दलित कथा ३.३ दलित कादंबरी ३.४ दलित नाटक ३.५ दलित आत्मकथन	१	१५
४	दलित साहित्य: स्वरूप चिकित्सा ४.१ दलित साहित्याचे भाषिक आविष्काररूपे ४.२ दलित साहित्य चळवळ आणि दलित साहित्य ४.३ दलित साहित्य आणि सामाजिक बांधिलकी ४.४ दलित साहित्याचे विषय	१	१५

प्रात्यक्षिक -

- १) दलित साहित्यात आलेले नवीन शब्द संकलित करणे
- २) दलित साहित्यावर गटचर्चा/सादरीकरण/रसग्रहण

संदर्भ ग्रंथ .

- १) दलित साहित्य : वेदना आणि विद्रोह- डॉ. भालचंद्र फडके
- २) दलित साहित्य : सिद्धांत आणि स्वरूप - यशवंत मनोहर
- ३) दलित साहित्यातील स्पदाने : गो. म. कुलकर्णी
- ४) दलित साहित्य : एक चिंतन -अर्जुन डांगळे
- ५) दलित साहित्य : एक क्रांती विज्ञान-बाबुराव बागूल
- ६) दलित साहित्य : वामन निंबाळकर
- ७) दलित साहित्य : स्वाद आणि शोध - यशवंत मनोहर
- ८) दलित साहित्य : दिशा आणि दिशांतर - दत्ता भगत
- ९) दलित साहित्य : विचार आणि वैभव - डॉ. अनिल गजभिये
- १०) दलित नाटक,प्रेरणा आणि विकास : डॉ. शैलेश त्रिभुवन
- ११) दलित साहित्याचे निराळेपण : डॉ. प्रभाकर मांडे
- १२) दलित आत्मकथने : डॉ. वासुदेव मुलाटे

*****